

יומן מסע

היום הראשון החל כבר בלילה עם הטיסה לפולין. לאחר הנחיתה וההתארגנות, ביקרנו בבית העלמין היהודי באופוקובה, שם עצרנו כדי להתחבר לקהילה הענקית שחיה כאן ונגדעה. משם המשכנו לגן החיות של ורשה, שם למדנו על סיפור ההצלה המופלא של משפחת ז'בינסקי, שהצילה יהודים רבים בתקופת השואה. לבסוף, ביקרנו באנדרטת רפפורט ובמילא 18, והתעמקנו במשמעות הגבורה וההתנגדות. היה זה יום מתיש אך מלא משמעות, שבו התגלתה רגישות והקשבה רבה מצד כל המשלחת.

יום 2: טרבלינקה וטיקוצ'ין – קול ואבן

היום השני היה יום לא פשוט אך מאוד משמעותי. התחלנו בטרבלינקה, שם קיימנו טקס מרגש ונגענו בזיכרון של מאות אלפי היהודים שנרצחו במקום. משם המשכנו לטיקוצ'ין, עיירה יהודית שוקקת חיים, וניסינו לדמיין את החיים שקדמו למלחמה. שיאו של היום היה ביער לופוחובה, ליד בורות היר, שם ערכנו טקס עוצמתי כדי לתת קול וזיכרון לכל מי שנספה. זה היה יום עמוס ברגש וכאב, ואנחנו נושאים איתנו את החוויות והמחשבות כדי להמשיך ולספר את הסיפור ולשמור את הזיכרון חי. את היום סיימנו בשיחות ערב, שאיפשרו לנו לעבד ולאזור את הרגשות.

יום 3: מיידנק – הבחירה בחיים

עם הצמיד שכתב: "החיים הם תוצאה של הבחירות שלך" נכנסנו לשערי מחנה ההשמדה מיידנק. כניסה בשערי המחנה הייתה חוויה מטלטלת. המרחבים הגדולים, הקרבה לעיר ומבני המחנה שנותרו עומדים סיפרו את סיפור הזוועה. צפינו באלפי זוגות הנעליים, עדות אילמת לאלפי אנשים ומשפחות. החלק הקשה ביותר היה לעמוד מול תאי הגזים והמשרפות, שם הרגשנו את כובד המקום ואת הדממה שמעידה יותר מכל. בטקס שקיימנו בהר האפר הבנו את החשיבות של נוכחותנו במקום – לספר כדי לא לשכוח.

יום 4: אושוויץ-בירקנאו – השליחות לזכור

"לא השטן ולא אלוהים – אלא האדם." הציטוט על הצמיד הכין אותנו ליום קשה וטראומטי באושוויץ ובירקנאו. צעדנו בין הצריפים וגדרות התיל, וטקס הקראת השמות הפך כל שם לזעקה חיה של זיכרון. יום טעון וכואב, אך מחזק, שמטיל עלינו שליחות לשמר את הזיכרון.

יום 5: קיילצה וקרקוב – עדות לתקווה

היום נפתח בקיילצה, שם למדנו על הפוגרום האכזרי שהתרחש לאחר המלחמה – עד כמה שברירית הייתה חזרת החיים היהודיים. פגשנו נציגים של הקרן לידידות של פולין שפועלים לשימור הזיכרון והקשר, שיחה מלאה אמפתיה ותקווה. סיימנו ברובע קז'ימיש בקרקוב, סיימנו בין בתי הכנסת והרגשנו את עומק העושר התרבותי שנגדע – ואת ההיסטוריה שמתעוררת מחדש.

יום 6: סוסנוביץ' ובנדין – גבורה רוחנית

"נשאב מזיכרון העבר את הכוח למחר" – בציטוט זה פתחנו את היום. למדנו על הקהילות המפוארות בסוסנוביץ' ובנדין. שמענו סיפורים מרתקים על חיי היומיום, על גבורתם הרוחנית של בני הנוער שהקימו מחתרות ושמרו על זהותם, ועל חסידי אומות עולם. ביקרנו בבונקר המחתרת – חוויה חזקה של עמידה איתנה.

יום 7: טרנוב ופלוטוב – המשכיות וגבורה יומיומית

היום האחרון במסע נחתם בצמיד: "אחרי אושוויץ, להיות בן אדם, זו כבר גבורה". צעדנו בעקבות הקהילה היהודית בטרנוב העתיקה, שם ניסינו לדמיין את הקהילה שנגדעה. סיימנו בפלוטוב, מחנה העבודה והריכוז, שם למדנו על תנאי החיים הקשים ועל עומק האובדן. היום הזה חיזק את הבנתנו לגבי עומק הטרגדיה, אך גם את החשיבות העצומה של הזיכרון והמשכיות.

זה לא רק מסע בזמן ובמקום, אלא מסע פנימי, של תובנות, רגש וזיכרון. המשלחת כולה חוזרת הביתה עמוסה ברגשות ובמחויבות אחת גדולה: לזכור ולא לשכוח. לאורך כל ימי המסע, התלמידים הפגינו התנהגות למופת, בגרות מרשימה, הקשבה יוצאת דופן ורגישות מדהימה. הם שאלו שאלות עמוקות ושיתפו בתחושותיהם, מה שהפך את המסע למשמעותי עוד יותר. אנחנו גאים מאוד בבגרות שהפגינו, ומאמינים שדור המשך הזה יישא את הזיכרון בכבוד ובתקווה לעתיד.